

Aan: Gedeputeerden en Statenleden van de Provincie Zeeland

Betreft: Zeeland aan zet: Energie voor de toekomst

Terneuzen 2 september 2025

L.S.,

Het idee van het Kabinet om twee kerncentrales te bouwen verdeelt de bevolking in twee kampen. Je bent voorstander of je bent tegenstander.

En daarbij hangt het er ook van af, of die kerncentrales al dan niet bij je in de buurt moeten worden gebouwd.

In Nederland kan zo'n idee gelukkig nog niet zondermeer worden uitgevoerd; de burger moet worden betrokken bij de besluitvorming.

Daartoe zijn vooralsnog twee mogelijkheden gecreëerd:

- De Adviesgroep Rijk-Regiopakket
- De Consultatie kernenergie.

In de Adviesgroep hebben vanuit Terneuzen en Sluis 45 personen zitting, waaronder ondernemers, raadsleden en belangenorganisaties. Het aantal gekozen inwoners ligt op 18 (0,020% van de inwoners van de beide gemeenten).

De macht van deze Adviesgroep moet overigens als minimaal worden gekwalificeerd.

Noch inspraak, noch bemoeienis.

En dat rechtvaardigt het idee, dat het om een schijnvertoning gaat.

De **Consultatie** bestaat uit een mogelijk gesprek op locatie en/of het invullen van een vragenlijst.

Afgelopen vrijdag 29 augustus '25 was er de mogelijkheid om tijdens de weekmarkt op Zuidpolder in Terneuzen "het gesprek aan te gaan met mensen van de Provincie", in het kader van de Consultatie Kernenergie.

Maar het waren geen Statenleden, die direct bij politieke besluitvorming betrokken zijn; nee het waren twee mensen met een iPad, die aan voorbijgangers vragen stelden, ontleend aan de vragenlijst van de "Consultatie kernenergie".

Zelf heb ik niet gewacht op een gesprek, maar heb de vragenlijst thuis ingevuld.

En daarbij viel mij op, dat de toon van de vragen en het bijbehorende commentaar verre van neutraal zijn, maar eerder min of meer sturend in de richting "Pro-kerncentrales".

Door Kabinet, maar ook door een aantal Statenleden en Gemeenteraadsleden wordt volkomen ten onrechte een illusie gewekt, dat door hier in Zeeuws- Vlaanderen twee kerncentrales neer te zetten zich de volgende wonderen aan ons openbaren:

- Ineens weer volop huizen.
- Een nieuw en uitgebreid wegennet.
- Een spoorwegennet. (we kunnen naar Gent en wellicht zelfs verder met de trein)
- Prima op elkaar aansluitend onderwijs van groep 1 tot bachelor of master.

- Volop huisartsen, ziekenhuizen en zorginstellingen.
- Cultuur, Kunst, Natuur en Milieu; allemaal prima voor elkaar.
- Heel veel groen tussen dorpen en industrie.
- En, niet onbelangrijk, op de voormalige bouwplaatsen bouwen we bedrijventerreinen. (Wellicht wel een datacentrum; elektriciteit genoeg immers)

Deze lijst van wonderen is niet limitatief; er staan er nog veel in de vragenlijst. Maar in al het enthousiasme wordt voorbijgegaan aan het feit, dat alle hierboven bedoelde beloften, mogelijkheden en wonderen, in de afgelopen jaren door bezuinigingen al zwaar onder druk zijn komen te staan of zijn afgebroken (denk aan o.a. de problemen bij de regionale zorg, de bezuinigingen op cultuur, het bijna ter ziele helpen van de Roosevelt Academy, het sluiten van scholen, de wens van een spoorverbinding etc.). En landelijk is het hogere onderwijs, waar straks al die kernfysici en andere specialisten vandaan moeten komen, de afgelopen jaren ook voor 1,5 miljard euro uitgekleeft. Op het ogenblik zijn er heel veel zorgen in Nederland om de achterstand, die we aan het oplopen zijn op het gebied van ons kennisniveau en onze kenniseconomie.

Het is een illusie, dat nieuwe kerncentrales veel inkomsten generen; de bouw, op dit moment al goed voor om en nabij de 55 miljard euro, moet immers eerst worden terugverdiend, terwijl in de exploitatiekosten ook het later weer buiten dienst stellen moet worden meegenomen.

Het voorbeeld in Hinkley point VK zou alle alarmbellen moeten doen afgaan.

Even een paar -wederom ook niet limitatief- heikele zaken op een rijtje:

- Er wonen medemensen in die polder, die hun agrarische bedrijf moeten verlaten.
- Er wonen ook medemensen, wiens huizen hun waarde geheel of deels verliezen.
- Er moet een polder van pakweg 225 ha. Tussen de 8m en 10m worden opgehoogd.
- Koelwater; een ernstige verstoring van het milieu of enorme koeltorens.
- De bouw kost minimaal 55 miljard euro en duurt zeker 15 - 20 jaar. (laatste raming)
- Er zijn minimaal 15000 mensen nodig voor de bouw. ** (laag ingeschat)
- De infrastructuur voor 15000 mensen extra, is er niet. **
- De WST en het wegennet zijn zwaar onvoldoende voor zo'n project.
- De Schelde als transportweg naar Paulinapolder vraagt ongekennde aanpassingen.
- De Natura 2000 vogel- en habitat richtlijnen zijn van toepassing op het gebied.
- De ooit opgewekte elektriciteit moet worden getransporteerd via een stroomnet, dat verstoort is en voor 225 miljard (cijfers februari 2025) moet worden aangepast.

** De 15000 mensen zijn berekend op een twee-ploegen systeem in vol continue dienst, Maar dat mag in Nederland niet. Daar moet het in een drie-ploegensysteem en dat betekent dus 5000 werkers extra. (20000 werkers)

Zeeland ten noorden van de Westerschelde blijft als vanouds! Gewoon de plek waar met goedvinden van Provincie en Rijk nog steeds te veel recreatieparken worden gerealiseerd. Waar de Oosterscheldebrug en de Oosterscheldekering binnen een paar decennia drastisch moeten worden aangepakt.

Maar nu betaalt m.n. West Zeeuws Vlaanderen de prijs!

Het Rijk dwingt de Provincie en de Gemeente alles in goede banen te leiden.

En daartoe zijn alleen maar eerlijke antwoorden op vragen en gedegen uitleg van problemen, die zich bij dit vraagstuk gaan voordoen, nodig.

“Aannames liggen ten grondslag aan alle mislukkingen”

Geef antwoord op slechts twee hele belangrijke, maar allesomvattende vragen:

Waarom moeten die centrales hier worden gebouwd?

En antwoorden, die beginnen met “neem maar van ons aan...”, “de tijd zal het leren...”, “het komt allemaal goed...”, etc. zijn geen goede antwoorden, maar aannames.

Ook Gedeputeerde de Bat, die van een “expert” “gehoord” heeft (PZC 1 september) dat er geen koeltorens nodig zijn, geeft geen antwoord, maar versterkt bij velen het gevoel iets door de “strot geperst” te krijgen. (Overigens is naar die vraag nog geen onderzoek gedaan, dus is het beter dat ook als antwoord te geven, dan een geruststelling waar zeer waarschijnlijk op moet worden teruggekomen)

Hoe pakken we de enorme infrastructurele problemen aan?

Ook (een) antwoord(en) op deze vraag mis ik nog steeds.

Vreemd, want wanneer het de minister “behaagt” de centrales hier te gaan bouwen zijn dat immers de problemen, die al ver voor een eventuele start bouw, opgelost moeten worden.

De consultatiemethodiek van Rijk en Provincie, die uiteindelijk ten grondslag ligt aan dit schrijven, geeft geen antwoorden en leidt slechts tot steeds meer wantrouwen naar onze bestuurders toe.

Het belangrijkste negatieve aspect van deze consultatie is dat het in feite de democratische besluitvorming buitenspel dreigt te zetten.

Wanneer de burger bij voortduring wordt getrakteerd op ongelooflijke voordelen, zonder onderbouwing en zonder de prijs of de nadelen daarvan realistisch te benoemen, wordt straks de schijn gewekt, dat de burger alles zelf heeft gekozen, terwijl het van hogerhand min of meer is opgelegd.

Ik roep u op in alle bestuurslagen, Rijk, Provincie en Gemeente, tot eerlijke antwoorden te komen op bovengenoemde vragen.

Dan zou het enthousiasme en het geloof in wonderen vanuit Den Haag weleens behoorlijk getemperd kunnen worden.

Met groet

